

Nr 233

Av herr **Olsson, Johan, m. fl.**, om statsbidrag till kommun för uppförande av vissa lokaler.

(Lika lydande med motion nr 293 i Andra kammaren)

I ett dämpat konjunkturläge som det nuvarande är nackdelarna av en otillräckligt differentierad arbetsmarknad särskilt framträdande. Verkliga möjligheter att välja arbete inom eller i närheten av bostadsorten saknas ofta. En väl utbyggd och stabil småindustri i olika branscher minskar ensidigheten i näringslivet och därmed konjunktürkänsligheten. En betydande del av dessa mindre företag är främst att hänföra till servicenäringar och hantverk.

God tillgång på lämpliga lokaler är en av förutsättningarna för att de mindre företagen skall kunna komma till sin rätt. För servicesektorn är det ett utpräglat intresse också för de enskilda kommunerna att medverka till rationella och för invånarna tillfredsställande lösningar. Den lokala servicen är en faktor av växande betydelse för trivseln på en ort. Uppförande av lokaler avsedda att nyttjas kollektivt och med syfte att tillgodose servicebehovet ligger också inom det kommunala kompetensområdet. Åtskilliga landskommuner och städer har här medverkat till bra lösningar, som tillgodosett befolkningens krav på service och som är ekonomiskt rationella för de mindre företagen. Särskild uppmärksamhet på dessa frågor är nödvändig, om man t. ex. vid omfattande sanering i stadsområden skall finna alternativa och jämbördiga lägen för de småföretag som tvingas flytta. I de fall där kommunerna engagerat sig helt eller delvis som huvudman har det främst gällt uppförande av s. k. verkstadshus, av vilka ett stort antal uppförts under 1960-talet. Där har företagen kunnat få egna produktionslokaler men samtidigt möjlighet att utnyttja vissa gemensamma anordningar. Verkstadshusen har i flera fall uppförts i form av statskommunala beredskapsarbeten.

Uppförande av lokaler för hantverks-, industri- och serviceföretag har även arbetsmarknadspolitisk betydelse. Som nämnades inledningsvis blir en lokal arbetsmarknad med differentierad struktur och bestående av flera företag avsevärt mindre känslig för en konjunkturdämpning. Särskilt för mindre orter är detta ett problem, när alla arbetstillfällen som står till buds finns inom ett eller ett par företag — förutom affärs- och servicesektorn. Brukssamhällena var — i varje fall tidigare — ofta typexempel på den odifferentierade lokala arbetsmarknaden utan egentliga valmöjligheter.

Den ökade rörligheten på arbetsmarknaden kan minska dessa problem men inte helt eliminera dem. Lokaliseringspolitiken kan i många fall erbjuda en lösning, t. ex. på en ort där det saknas sysselsättning för kvinnlig arbetskraft. Naturligtvis måste det vara en angelägen uppgift att ändra på arbetsmarknadsstrukturen på en lokal marknad där denna är otillfredsställande från såväl samhällets som den enskilde arbetstagarens synpunkt. En lämplig väg borde vara att också staten engagerade sig för etablering av mindre företag i sådana fall, t. ex. genom bidrag till uppförande av lokaler. För närvarande är möjligheterna för staten att medverka oklara och mycket begränsade. Efter den 1 juli 1965 saknar kommuner möjlighet att som beredskapsarbeten uppföra byggnader för industri och hantverk — utom möjligen sådana som rymmer företagsamhet enbart för lokal service. För ekonomiska lösningar krävs emellertid ofta att lokaler för *både lokal service och mindre produktionsföretag* inryms i samma verkstadshus. De nuvarande anslagen för lokaliseringpolitiska ändamål synes inte heller kunna användas för sådana lokaler om kommunen är huvudman. Därmed är de statliga möjligheterna ytterst begränsade hur angelägen en åtgärd än kan vara ur arbetsmarknadspolitisk synpunkt.

Med nuvarande sysselsättningssvårigheter på många orter finns det anledning undersöka varje möjlighet som kan skapa nya arbetstillfällen och samtidigt vara en lösning med positiva verkningar på längre sikt. Statsbidrag till kommuner som i form av statskommunala beredskapsarbeten eller på andra godtagbara sätt uppför lokaler för hantverks-, industri- och serviceföretag borde avse också byggnader som inrymmer lokaler utöver sådana för lokal service, t. ex. mindre produktionsföretag. Därigenom skulle verksamheten kunna vidgas och få ett arbetsmarknadspolitiskt element, varigenom kommunerna kunde göra en mera aktiv insats för att stimulera sysselsättningen.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att statsbidrag må kunna utgå till kommuner som i form av statskommunala beredskapsarbeten eller på andra godtagbara sätt uppför lokaler för hantverks-, industri- och serviceföretag i syfte att främja sysselsättning och lokal service.

Stockholm den 24 januari 1968

Johan A. Olsson (cp) T. V. Mattsson (cp) Ivan Svanström (cp)

Harald Pettersson (cp) Anna-Lisa Nilsson (cp) Elvy Olsson (cp)

Nils Nilsson (cp)

Axel Wikberg (cp)
